

SM-yö 2014

Olavin Rasti

SAVONLINNASSA 26.-27.9.

Olavin Rasti – itäsavolaista suunnistusta 45 vuotta (1969-2014)

Olavin Rastin lähes viisikymmentä vuotta kestänyt toiminta on ollut aaltomaista ja verrattavissa monien muiden urheiluseurojen sekä yhdistysten toimintaan. Vuosia on seuratyö ollut aktiivista, talous kunnossa ja kilpailuissa tullut menestystä. Välillä on vedetty henkeä ja etsitty uusia harrastajia, toimintamuotoja, kilpailijoita, ohjaajia ja valmentajia uuden nousun toteuttajiksi.

Seuraavaan juttuun on koottu joitakin poimintoja vuosien varrelta. Lähteenä ovat pääosin Itä-Savon lehtileikeistä kootut seuran mainiot leikekirjat.

Toiminta käynnistyy

Olavin Rasti, suunnistuksen erikoisseura, perustettiin marraskuussa 1969. Perustavaan kokoukseen osallistui parikymmentä suunnistuksen harrastajaa Savonlinnasta. Säämingistä, Kerimäeltä, Enonkoskelta, Sulkavalta ja Punkaharjulta.

"50-luvun puolella suunnistusta harrastettiin reserviläisjärjestöjen ja retkeilijöiden toimesta. 60-luvulla näillä kulmilla aloitettiin sitten kilpasuunnistus." Näin kertaa seuran synthyistoriaa sen ensimmäinen puheenjohtaja Toivo Hienonen. Lainaus on Olavin Rastin 30-vuotisjuhlien lehtihaastattelusta.

Toiminta pohjautui johtokunta- ja jaostotyöskentelyyn. Varainhankintaa toteutettiin metsänlannoituksin sekä puun- taimia istuttamalla. Joulukuusien myynti oli myös merkittävä tulonlähde aina vuoteen 1993 saakka. Seuran alkuajan pitkäaikaisina sihteereinä toimivat Arvi Parviainen ja Ilkka Silvennoinen, joiden lehtileikekirjojen kokoaminen heti alkuvuosikymmeninä on tuottanut myöhemmin iloa sekä historiikkiin laatijoille että seuraan liittyneille.

Sanomalehti Itä-Savon kanssa ideoitui perinteikkäästä Ruska-Rastit yli 40 vuotta sitten. Kesäkauden päätöstahtuman suunnitajamäärä on vaihdellut 140-200. Kuntien välinen kisailu on jakanut seuravereita uusiin "joukkueisiin", mikä osaltaan on tuonut mielenkiintoa keskinäiseen kisailuun. Ruska-Rastien leppoisasta ilmiöistä on saatu jatkuvasti mukavaa palautetta ja samaan tavoitellaan myös tulevana sunnuntaina 28.9. kello 11 alkaen Tanhuvaaran urheilupuiston maastoissa.

Järjestettyjä kilpailuja

Linnan Pässin suunnistus kaksipäiväisenä kilpailuna, yhdessä Enonkosken Urheilijoiden kanssa (500 osallistujaa) aloitti kilpailujen järjestämisketjun, joka on jatkunut ja huipentuu jälleen yösuunnistuksen Suomen mestaruuksista 26.-27.9.2014 käytävään kilpailuun. Vuoden 1976 Linnan Pässin suunnistuksessa olivat mukana yli 700 osallistujan joukossa myös kaikki suunnistuksen Suomen kärkinimet. Kilpailun osanottajamäärät laskivat vuonna 1981 400 suunnitajaan.

Seuran ensimmäiset Suomen mestaruuskilpailut (erikois- pitkät matkat) suunnitettiin elokuussa 1975 Kerimäen Huosion kankailla. Osallistujia oli reilut 500. Seuran puheenjohtaja Lauri Koivikko pohdiskeli tulevaisuutta mm.: "Jukolan Viestiä ei järjestetä lähiaikoina. Seuran omat voimat eivät siihen riitä ja se vaatisi kaikkien alueen suunnistusvoimien keräämistä yhteen. Rastiviikon järjestämistä alueen Imatra-Joutseno-Joensuu- Varkaus-Savonlinna-Juva alueella pitäisi tutkia. Tulevana talvena seurassa perehdytään hiihtosuunnistuksen nikseihin ja laaditaan hiihtosuunnistuksen erikoiskartta." Vei lähes 30 vuotta, ennen kuin Olavin Rasti oli järjestämässä Jukolan Viestiä 2003 yhdessä Sulkavan ja Juvan suunnitajien kanssa.

Seura järjesti 1980 kakkosryhmän (35 v.+) SM-kilpailut 500 suunnitajalle Lehtiniemen maastoissa kaupungin pohjoispuolella ja tasan kolmekymmentä vuotta sitten oli ensimmäisten SM-yösuunnistuskilpailujen vuoro. Kerimäen Huosion maastoissa, tasan kolmekymmentä vuotta sitten, seura oli ensimmäisten SM-yösuunnistuskilpailujen järjestelyvastuussa ja näihin koitoksiin osallistui yli 1000 pihkanis- kaa. Pikamatkan SM-kisat Tanhuvaaran lähistöllä Ikoinnie-

messä suunnitettiin vuonna 1991, SM-erikois- pitkät Sulkavalla yhteistyössä SU-41 ja Juvan Urheilijoiden kanssa vuonna 2006 ja SM-keskimatkojen (R1) suunnistuksen järjestelyt olivat vuorossa 2009 seuran 40. toimintavuotena Aholahden-Uimalammen suunnassa.

Hiihtosuunnistuksen ensimmäisen tarkkailukilpailun seura järjesti Pihlajaniemen maastoissa vuonna 1981 ja kevään 1982 katsastuskilpailut keräsivät Aholahteen yli 1200 pihkanis- kaa. Hiihtosuunnistuksen katsastuskilpailut 1989 kokosivat Kerimäelle 450 osanottajaa.

Hiihtosuunnistuksen Maailman cupin (7. ja 8. osakilpailu) finaali Savonlinnassa Aholahden hiihtokeskuksessa vuonna 1995 toi kokemusta kansainvälisistä tapahtumien järjestämisestä. Paikalla oli myös kansainvälisen olympiakomitean edustaja.

Koululiikuntaliiton SM-kilpailut suunnitettiin 1997 Savonlinnassa Olavin Rastin järjestäminä.

Saavutuksia ja kilpailumenestystä

Olavin Rasti "lopetti kuntoilun" jo vuonna 1972 ja seuran edustajia osallistui ensimmäistä Ruotsin viisipäiväiselle rastiviikolle. "Suomessa ei ole yhtä mittavaa kilpailua eikä yhtä hyviä karttoja", pohdiskeli seuran vahva valmentajavoima Risto Saramäki. Ruotsin tuliaisina oli Timo Mutikaisen rastiviikon kirivoitto M-17-sarjassa.

Vuoden 1973 Jukolan Viestissä Olavin Rastin ykkösjoukkue oli sijalla 50 ja seuraavana vuonna Puumalassa seura teki "Viittiä vaille jymypaukun" olemalla neljännen osuuden jälkeen neljäntenä ja viidennenkin jälkeen vielä viidennenä. Kuudennen osuuden suunnitajan loukkaantumisen ja ankkuriosuuden taipumisen jälkekin loppusijoitus oli mainio 22. Vuoden 1978 Jukolan Viestissä Olavin Rastin sijoitus oli historian paras 15.

Kankaanpään Venlojen juoksussa Olavin Rastin kolmikko Kaija Halonen, Vuokko Pesonen ja Marja Saramäki aiheuttivat yllätyksen nappaamalla sijat 3-5. "Mitään yhteistä taktiikkaa ei ollut. Oli pelkkää sattumaa, että tulimme peräjälkeen maaliin."

Hiihtosuunnistukseen panostaminen tuotti jo vuoden 1977 MM-kisoissa tulosta. Kaija Halonen (nyk. Silvennoinen) oli henkilökohtaisessa kilpailussa Bulgariassa neljäs ja kuului MM-kultaa voittaneeseen Suomen naisjoukkueeseen ja jatkoa oli tulossa. Myös 1980-luku alkoi hiihtosuunnistuksen MM-kisamenestyksellä. Kaija Silvennoinen (s. Halonen) saavutti henkilökohtaisen hopean ja viestissä kultakanta säilyi. Timo Mutikainen oli MM-viestin hopeajoukkueessa aloittajana ja henkilökohtaisessa kilpailussa neljäs. Kaija Silvennoinen päätti vuonna 1984 upean kymmenvuotisen kansainvälisen hiihtosuunnitajan uransa viestin MM-hopeaan ja henkilökohtaisen kisan seitsemäntenä sijaan. Mikko Kosonen sai vuoden 1986 hiihtosuunnistuksen MM-kisoissa pronssia viestissä ja oli kuudes henkilökohtaisessa kilpailussa.

Hiihtosuunnistuksen Suomen mestaruus vuodelta 1982 tuli seuralle joukkueella Jari Kapanen, Mikko Kosonen, Timo Mutikainen (H21), Anita Taskinen (D17-18) vuosi oli viestimenestysten lisäksi mainio: mestaruus erikois- pitkiltä ja hopeaa hiihtosuunnistuksessa sekä pitkiltä matkoilta. Hiihtosuunnistuksen Suomen mestaruus D17-20-sarjassa joukkueella Virpi Behm, Hannele Pantsar ja Anita Taskinen oli vuorossa vuonna 1985.

Hiihtosuunnistuksen menestys jatkui myös 90-luvulla. Kajaanin talvisuurkisojen yhteydessä pidetyissä Suomen mestaruuskilpailuissa Pertti Pantsar saavutti kultaa H50-sarjassa, Kaija Silvennoinen hopeaa D35-sarjassa ja Reetta Heiskanen antoi merkkejä tulevasta ottamalla pronssia D16-sarjassa. Seuratyötä tukemaan perustettiin valmentajakerho 1990.

Hiihtosuunnistuksessa tuli edelleen mestaruuksia sekä mitaleita viesteissä ja henkilökohtaisissa kilpailuissa useina peräkkäisinä vuosina. Trio Reetta Heiskanen, Hanna Kosonen, Kaisa Kosonen D17-20-sarjoissa sekä Kimmo Vilksa, Topi Suomalainen, Timo Riisanen H16-H18-sarjoissa kunnostautuivat monissa SM-koitoksissa. Naisjoukkue Reetta Heis-

kanen, Kati Similä, Hanna Kosonen voitti naisten hs-viesti- kultaa vuonna 1998.

Hiihtosuunnistuksen nuorten MM-kilpailuissa 90-luvun loppu oli menetyksen osalta vertaansa vailla. Reetta Heiskanen oli viides sekä normaali- että pikamatkalla Rovaniemellä 1994. Hanna Kosonen voitti kaksi MM-kultaa ja oli viestissä pronssijoukkueessa kaksi vuotta myöhemmin. Topi Suomalainen saavutti vuosituhannen lopussa MM-kultaa ja oli viestissä maailmanmestaruuden voittaneessa joukkueessa.

Uusi vuosituhata alkoi Hanna Kososen aikuisten henkilökohtaisella MM-pronssilla ja viestin maailman mestaruudella sekä jatkui 2001 pikamatkan EM-pronssilla.

Rasti-Saimaan kokemukset uudella vuosituhannella

Juvan Urheilijat, Sulkavan Urheilijat-41, Olavin Rasti (Savonlinna) ja Rantasalmen Urheilijat perustivat 1998 "Delta-mallin" mukaisesti Rasti-Saimaan. RaSa oli vuoden 1999 Jukolas- sa 69. ja nuorten Tiomilassa kuudes sekä Nuorten Jukolassa 9. Asikkalan Jukolassa 2002 Rasti-Saimaan sijoitus oli 40. Rasti-Saimaasta palattiin takaisin erillis- seuroihin vuoden 2004 lopussa.

Karttatuotanto "omissa käsissä"

Suunnistusliitto avusti ensimmäistä Aholahden maastosta laadittua suunnistuksen erikoiskarttaa vuodelta 1973 500 markalla. Karttaleike Ahol- lahti 1:20000 vuodelta 1973 tähän

Kerimäen-Harjumajan sekä Lähteelän maastoista julkaistiin seuraavat suunnistuksen erikoiskartat, joita seurasivat Tanhuvaaran urheilupuiston ympäröivät alueet eri mittakaavoissa. Kartta-avustukset liikuntapaikkojen järjestämiseksi ovat varsinkin arvokisoja järjestettäessä olleet merkittäviä unohtamatta ajantasais- tukseen liittyvää runsasta talkootyön osuutta. Kiitos kuuluu vuosikymmenten saatossa lukuisille kartoittajille mm. Antti Kanervalle ja Jukka Pyyköselle.

Nykyisin seuran jäsenillä on käytettävissä 18 suunnistuskarttaa, yhdeksän opetus-

sprinttikarttaa sekä kuusi pikakarttaa. Osassa pohjatyo on Kristian Liljeströmin tekemää, mitä materiaalia nykyaikaisin menetelmin täydennetään ja pidetään ajan tasalla. Tu- losteet voidaan tilata seuran pitkäaikaisen yhteistyökump- panin Mapline Oy:n tiedostoista. Kiintorasteja on sijoitettu viidelle eri alueelle.

Olavin Rasti tänään

Seuran vuosikello raksuttaa pääpiirteissään seuraavassa tah- dissa: hiihtosuunnistus/Lumi-Toukola, kevätleiri, kuntosuunnistukset tiistaisin läpi kesän yhdessä naapuriseurojen kans- sa, koulujen opetuskartat, Hippo-suunnistuskoulu, Jukolan ja Venlojen Viesti, rastiviikot, Suomen mestaruus- ja aluemes- taruuskilpailut sekä Ruska-Rastit. 25-osuuskainen eri ikäryh- mille tarkoitettu suunnistusviesti (25-manna) Ruotsissa ko- hottaa seurahenkeä ja päättää suunnistusvuoden.

Pekka Vilksa

LAATUA JA TOIMIVUUTTA

Luonnollisesti
Sinulle

SQUEEZY[®]
SPORTS
NUTRITION
UPGRADE YOURSELF

WWW.SQUEEZY.FI

- kompressiosäyrystimet
- kompressiosukat
- juoksu- ja triathlonpaidat
- juoksu- ja triathlonhousut
- kompressiohihat
- urheilusukat

Mårten Boström
suosittelee
suunnitajille
Compressporttia!

WWW.COMPRESSPORT.FI

MAAHANTUONTI JA MARKKINOINTI
T:mi Esko Kotivuori, puh. 040 504 2900
esko.kotivuori@pp.inet.fi

Bergamont Suomi
Compressport Finland
Squeezy Sports Nutrition Finland

Suunnistuskilpailujen palkinnoissa on viime vuosina päästy mielenkiintoisiin erikoisuuksiin. On venettä, saunan kiukaita jne. Olovinlinnan kuuluisan pässin perinteitä jatkaa Olavin Rastin suunnistuskilpailun palkinto. Kuvassa tämän vuoden voittaja Kuusankosken Timo Harju. Suunnitajan toimitukseen saapuneissa kuvateksteissä kerrottiin, että pössö on oikealla.